

Vízkereszt ,Urunk megjelenése

Iz 60,1-6

„Népek jönnek világosságodhoz”

Kelj föl, ragyogj föl, mert elérkezett világosságod, és az Úr dicsősége felragyogott fölötted! Mert még sötétség borítja a földet, és homály a nemzeteket, de fölötted ott ragyog az Úr, és dicsősége megnyilvánul rajtad. Népek jönnek világosságodhoz, és királyok a benned támadt fényességhez. Hordozd körül tekintetedet és lásd: mind egybegyűlnek és idejönnek hozzád. Fiaid messze távolból érkeznek, s a lányaidat ölükben hozzák. Ennek láttára földerülsz, szíved dobog az örömtől és kitágul. Mert feléd áramlik a tengerek gazdagsága, és ide özönlik a nemzetek kincse. Tevék áradata borít majd el, Midián és Efa dromedárjai. Mind Sábából jönnek; aranyat és tömjént hoznak és az Úr dicsőségét zengik.

Jeruzsálem és az ott folyó templomi istentisztelet a bibliában valási szimbólummá vált. Ezért sokat tett az úgynevezett Sion-teológia, mely a héber cijjon szóból származik. Kezdetben a földrajzi név Jeruzsálem egyik hegyét jelentette, jelentése kiváló, kiemelkedő, egy másik értelmezés szerint ragyogó, napos hely. Ez a hegy az Ófel dombtól és a Templom-hegytől délkeletre eső hegyhátat jelölte, ahová Dávid városa épült, és ahol most a Dormició bazilika- és az utolsó vacsora terme található. Később már az Ófel is a része lett, és egy idő után a Templom-hegyet (Mórija hegyét) is beleértették, amikor a Sionra gondoltak (a továbbiakban a három magaslatot én is egységben kezelem). Sion egyben Jeruzsálemnek a szimbólumává is vált, a próféták gyakran így szólították a várost: Sion leánya. Így szerepel az Újszövetségi szövegekben is (Mt 21,5; Jn 12,15).

A zsidó vallásosságban két tendencia érvényesül. Az egyik a bezárkózás, amely a kiválasztottság félreértéséből ered. A másik a kiválasztottságot az üdvösség küldetésével társította és a zsidó vallás világmiszióját sürgette. Ennek a misziónak a csúcsa lenne, amikor az egész világ vallási zarándoklata megindul Jeruzsálem felé. Nem vallási turizmusról írnak a prófétai szövegek, hanem Izrael kinyilatkoztatásának és valláserkölcsei értékeinek tiszteletét értik rajta. Ez az elképzelés szöges ellentéte a cionista politikai világszemléletnek.

Ez a teológia a Tritó-Izajás könyvében a templom építésének szellemi előkészítését segítette, elkészülte után pedig az újraépítés örömeinek

kifejezője lett. Mindez nem politikai tartalmú gondolat, hanem vallási célzatú dicsőítés, amely elsősorban Jahve dicsőségét hirdeti.

Ennek a szövegnek a patrisztikus kommentárjai az első jeruzsálemi ősgyülekezetre gondolnak, amikor Siont emlegetik. Jelesül Jeromos (347–420) felhívja a figyelmet arra, hogy az apostolok is Sionon gyűltek össze. Az Apostolok Cselekedeteiben azt olvashatjuk, hogy mennyire tisztelték Jeruzsálemet, ahonnan az Isten igéje az egész világra elterjedt (ApCsel 2). Ezért az Úr is azt parancsolta nekik, hogy emeljék fel a szemüket és mondják „Még négy hónap, és itt az aratás? Nos, azt mondom nektek: Emeljétek fel szemeteket, és nézzétek meg a szántóföldeket: már megértetek az aratásra” (Jn 4,35). Jézus amilyen kritikus volt a jeruzsálemi papi körökkel szemben, annyira vonzódott a Jeruzsálemi Templomhoz. Maga is elpanaszolja ugyan, hogy Jeruzsálem megöli a prófétákat, de lakosait ő is össze akarja gyűjteni vallási közösségbe, mégpedig olyan szorosan, mint a tyúk a csibéit (Mt 23,37). Az apostolok is mindennap feljártak a templomba még akkor is, amikor Jézus feltámadása után a kenyértörést házanként végezték (ApCsel 2,42). Izajásnak a Sion leányai táplálásáról szóló szavait Jeromos allegorikusan értelmezi: „Ez azt jelenti, hogy a lélek amelyet Krisztus táplál, kis gyermekeket hoz létre a keresztségben, amelyeket mintegy az apostolok tejével táplálnak.”

A keresztény szövegmagyarázók tehát a Jeruzsálemi ősegyházban látják meg azt a közösséget, amelyre Izajás próféciáját alkalmazzák. Ez az ősgyülekezet töltötte be azt a szerepet, hogy Isten igéjét elvigye a föld végső határáig. Ez az újszövetségi írók és a keresztény szövegmagyarázóknak is Rómát jelentette, mint az új világ közepét. Ez a gondolat különösen megerősödött akkor, amikor a Jeruzsálemi Templomot lerombolták (Kr. u. 70), és a Bar Kochba lázadás után (Kr. u. 132–135) a zsidókat száműzték, a várost pedig átnevezték Aelia Capitolianának, ahonnan halálbüntetés terhe alatt kellett elmenekülni minden zsidónak.

Jeruzsálem a visszatelepülő zsidóknak számos esetben sokkoló, mert nem azt találják ott, amit a Bibliából olvastak róla. Lelkükben Jeruzsálem vallási szimbólumként élt, és nem tudják elviselni a vallási értékekkel ellentétes politikát és életmódot. A Jeruzsálemben elkövetett gyilkosságok és embertelenségek az egész világnak jobban fájnak. Amikor az emberek Jeruzsálemben nem tudják imádni az Istent, akkor lélekben kezdik el imádni és ott felépíteni azt a Sion hegyet, amely lelkük legszentebb temploma. Igen fájlalják, hogy Jeruzsálem mai lakói elveszik Istentől a mai Jeruzsálemet. Reméljük, tényleg eljön az a békességes nap, amikor az egyetlen Istent imádók félelem és elnyomás nélkül gyűlhetnek össze Jeruzsálemben. Mert ahol az Isten békéje megjelenik, ott az Isten.